

Fáa nú hjálp til skuldina:

Fáa 65 milliónir strikaðar

Nú skal ein loysn finnast á trupulleikanum við kommunuskuldini. Ongin kommuna skal skylda meiri enn trýggjar álíkningar. Men eisini aðrar kommunur mugu koma uppí loysnina

ÁKI BERTHOLDSEN

Nú er vón fyrri framman hjá teimum fátækastu kommununum í Føroyum.

Tí nú hevur landsstýrið tikið stig til at loysa trupulleikan við kommunuskuldini.

Átlanin er at sanera tær mest skuldarbundnu kommunurnar við pengum úr Kommunala velhaldsgrunninum.

Og landsstýrið heldur, at landskassin eigur at hjálpa til við saneringini, so at tær ringast staddu kommunurnar fáa figgarligt fótafesti aftur.

Fríggjadagin legði landsstýrið uppskot fyrri tingið um at fáa loysn til at hjálpa teimum mest skuldarbundnu kommununum við 25 milliónum.

Landsstýrið heldur, at skal ein kommuna kunna klára sínar uppgávur, og skyldur, eigur hon ikki at skylda meiri enn trýggjar álíkningar við einum kommunuskatti upp á 23%.

Fyri at rökka hesum setningi, er tað neyðugt at strika 65 milliónir av skuldini hjá fimm kommunum.

Talan er um Vágs, Tvø-

Uppá seg er Tvøroyri mest skuldarbundna kommuna í landinum. Man nú er útlit fyrri at bæði tvørafólk, og aðrar skuldarbundnar kommunur fáa figgarligt fótafesti aftur, tí landskassin hevur tikið itøkilig stig til at hjálpa teimum ringast staddu kommununum við skuldini.

oyrar, Sands, Skopunar og oyndafjarðar kommunu.

Men harafturat eru nakrar kommunur, sum hava eina skuld sum er beint undir trýggjar álíkningar, men sum hava ov dýr lán.

Landsstýrið heldur, at tað er eisini neyðugt at taka tær við í eini loysn.

Ein fortreyt fyrri teirri fimm ára avtaluni, sum er gjord um kommunuskuldina er, at tað skulu vera 100 milliónir í kommunala veð-

haldsgrunninum inntil avtalan fer úr gildi 1.12. í 2000.

Fyri at kunna sanera kommunuskuldina 65 milliónir úr veðhaldsgrunninum, er tað sostatt neyðugt at betala 25 milliónir í hann.

Og tað er henda upphædd, sum landsstýrið nú hevur biðið lögtingið um at jatta.

Peningurin, sum grunnurin hevur lagt út fyrri ymsar kommunur, verður strikað-

ur, tá ið avtalan gongur út síðst í 2000.

Landsstýrið sigur, at tað er átlanin at fáa greiði á í góðari tíð, hvørja framtíð, kommunali veðhaldsgrunnurin skal hava eftir 1.12. 2000, og tað fer at til hørja einstaka kommunu, um hon vil vera við í eini felags figging, ella ikki.

Tær kommunur, sum ikki vilja vera við í eini felags figging, fáa útgoldið helvtina av tí niðurskrivaða

partinum, sum tær eiga, og helvtina 1. 12. í 2005.

Útgjaldið skal brúkast til at betala lán omanfyrri eina álíkning við.

Tær kommunur, sum vilja hava eina felag lániavtalu eftir 1.12. 2000, koma at hava veðhaldsgrunninum í ryggini fyrri at fáa læri rentu enn annars.

Landsstýrið er eisini sinnad at hjálpa teimum kommununum, sum vilja hava eina felags lániavtalu.

Eitt lítið sindur nýtt fyrri okkum

ÁKI BERTHOLDSEN

Sámal Petur í Grund, formaður sjálfstýrisflokksins á tingi sigur, at málið um kommunuskuldina er ikki nógv viðgjort politiskt, hvorki í samgonguni, ella í sjálfstýrisflokkinum.

Hann sigur tí, at tað er eitt sindur nýtt fyrri honum, at landskassin skal betala 25 milliónir av saneringini.

Tó sigur hann, at sjálfstýrisflokkurin varð kunnaður um, at uppskotið fór at verða lagt fram, og at

Hetta er ov lítið viðgjort í samgonguni, sigur Sámal Petur í Grund

hann ikki setti seg ímóti tí.

Tá ið vit hava viðgjort tað í samgonguni, lá tað annars í kortunum, at kommunurnar skuldu klára trupulleikan sjálfur. Sjálfstýrisflokkurin hevur eisini hildið, at tað er skeiðt av landskassinum at hjálpa til við eini sanering.

Men nú er uppskotið lagt fram, og so verður tað viðgjort í lögtinginum, sigur Sámal Petur í Grund. Og enn er ov tíðliga at siga, um flokkurin fer at taka undir við tí, leggur hann afturat.

Tað er gott, at hetta kemur fram sigur Jóannes Eidesgaard

ÁKI BERTHOLDSEN

Jóannes Eidesgaard, sigur, at javnaðarflokkurin heldur, at kommunuskuldin er ein almennur trupulleiki, og at tað er skeiðt at kommunur-

Positivt

nar skulu loysa hann einsamallari. Hetta er ein skuld, sum rakar einstakar borgarar ógvuliga beinleiðis.

Kommunuskuldin er við at gera umstøðurnar hjá

summunum borgarum nógv truplari enn hjá øðrum borgarum. Tað er eisini greitt, at skuldin er ein forðing fyrri kjakinum um kommunubygnaðin.

Tí skuldin er ein kleppur fyrri kommunurnar, bæði tær sum skylda, men eisini hin, tí tær kunnu verða lagdar saman við kommunur, sum skylda nógv. Tí er tað positivt, at landsstýrið leggur málið fram.

Spurningurin er so, um hetta er akkurat rætti mátin.

Men tað skerst ikki burtur, at summar kommunur eru komnar so illa fyrri, at tað skal okkurt slíkt til, fyrri at vit skulu sleppa úr stað.

Jóannes Eidesgaard heldur at kommunurnar hava víst eitt ótrúligt samhaldsfesti. Viljin er stórur at koma skuldartrupulleikanum til lívs. Og tá ið tað er avgreitt, fer tað uttan iva at skapa fortreytir fyrri einum kjaki á einum heilt øðrum støði um kommunubygnað. Men verður skuldin loyst, er eisini neyðugt at binda fyrri, at kommunurnar ikki enda í sama trupulleika aftur. Tað má gerast við lóg-gávu og einum effektivum kommunalum eftirliti.

Eiga at seta kommunum treytir

ÁKI BERTHOLDSEN

Heini O. Heinesen sigur, at tjóðveldisflokkurin hevur ikki tikið støðu til átlanina at sanera kommunuskuldina og hann fer ikki enn at geva tilsoyn til, at flokkurin tekur undir við tí.

Men tað er rætt, at málið verður lagt fram, so liggur tað í hondunum á lögtinginum.

Málið hevur verið fyrri á

samgongufundi og ongin hevur sett seg ímóti, at tað verður lagt fram, tí tað er neyðugt at finna eina ella aðra loysn á kommunuskuldini.

Tó heldur hann, at tað er væl hugsandi, at lögtingið fer at gera onkrar broytingar í uppskotinum hjá landsstýrinum.

Tó heldur Heini O. Heinesen sjálfur, at tað er skeiðt, at landskassin átekur

sær ein part av kommunuskuldini.

Men hann fer ikki at seta seg ímóti eini slíkari loysn, um hetta er tað, sum lögtingið kemur fram til.

Tó heldur hann undir øllum umstøðum, at skal landskassin uppi, er tað rætt at seta kommunum treytir.

Tvs, at landskassin eigur at seta kommunur undir umsitning og at fylgja neyvt við, hvussu tær brúka pen-

gingin.

Somuleiðis heldur hann, at landskassin eigur at seta kommununum krøv til rakstur. Tí tað er ein veruleiki, at kommunur, sum eru illa fyrri, eru dýrari í rakstri, enn kommunur, sum klára seg sjálfur. Hann vísir eisini á, at ein partur av kommunuskuldini hjá kommununum er ein avleiðing av einum púra ábyrgdarleysum politikki.

Politikarar um kommunuskuld

Nú hevur landsstýrið tikið fyrsta, itøkiliga stigið til at loysa trupulleikan hjá teimum mest skuldarbundnu kommununum. Fríggjadagin varð uppskot lagt fyrri tingið um at landskassin skuldi átaka sær at betala 25 milliónir av eini samlað-

ari sanering uppá 65 milliónir. Eftir uppskotinum kemur ongin kommuna at skylda meiri enn trýggjar álíkningar.

Vit hava spurt nakrar floksformenn, hvat teir halda um kommunuskuldina.